

OEVERZWALUWEN

Riparia riparia

De Oeverzwaluw is de kleinste van de drie bij ons broedende zwaluwsoorten, welke tevens het vroegst terugkeert uit zijn winterkwartier.

Oeverzwaluwen hebben een bruine rug, een witte onderzijde, een bruine borstband, hun staart is het minst gevorkt en de roep is een krassend “krsss”
Oeverzwaluwen maken elk jaar nieuwe gaten.

Eind maart komen ze aanvliegen en verzamelen ze bij plassen, meertjes en rivieren, om daar op krachten te komen en de nodige calorieën (muggen) te vangen. Later gaan ze de oude broedplaatsen opzoeken. Het komen en gaan in de kolonie verloopt zeer chaotisch, op het ene moment lijkt de broedplaats verlaten, het volgende ogenblik weerklinkt de lucht van gekwetter.

Zowel het vrouwtje als het mannetje graven een lange tunnel van circa een halve meter tot één meter diep in de zandige of leemachtige oever. Aan het einde ervan maken ze een nestkamer, die met gras en veertjes wordt bekleed.

Oeverzwaluwmannetjes spenderen heel wat tijd aan de bewaking van hun partner. Vanaf zeven tot acht dagen na de paarvorming vergezelt elk gepaard mannetje zijn partner van en naar de broedplaats tijdens zowat honderd vluchten per dag.

Vrouwtjes zijn in deze periode opvallend zwaarder, enkele dagen voor en tijdens het leggen van hun eieren. Gemiddeld 14,62 g tegenover 12,56 g. Dit komt overeen met de periode waarin ze vruchtbaar zijn. Meestal begint ze te broeden na het derde ei en neemt het mannetje ook een deel van de broedactiviteiten voor zijn rekening.

Deze intensieve bewakingsactiviteiten beperken zich tot de vruchtbare periode van het vrouwtje, drie tot vijf dagen voor het eerste ei, tot de dag waarop het vierde ei wordt gelegd. Tijdens deze periode maakt het mannetje enkel geëscorteerde vluchten.

Oeverzwaluwen komen zelden op de grond, behalve wanneer ze in rietvelden slapen, buiten het broedseizoen. Ze doen dit in grote groepen.

In september trekken ze naar hun overwinteringsgebieden.

In de regio welke onze natuurstudiewerkgroep overkoepelt : Affligem, Asse, Dilbeek, Grimbergen, Kapelle-op-den-Bos, Kraainem, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Opwijk, Steenokkerzeel, Ternat, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppem, Zaventem en Zemst, bestaat er één broedkolonie te Zemst ,in het Bos van Aa. Maar door de actuele werkzaamheden is deze kolonie zeer bedreigd. Sinds enkele jaren worden daar de Oeverzwaluwen geringd.

Analoog met Gierzwaluwen dient men gedurende vele uren Oeverzwaluw-geluiden te spelen om zo de kans op broedende zwaluwen te verhogen.

René de Boom.